

w sprawie wniosku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku ekonomia prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażoną w uchwale 1024/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 października 2021 r. w sprawie oceny programowej kierunku ekonomia prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku ekonomia prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażonej w § 1 uchwały nr 1024/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 października 2021 r.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Wynika ona stąd, iż kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.**

Pozostałe kryteria uznano za spełnione.

W § 2 przedmiotowej uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowało następujące zalecenia związane ze zidentyfikowanymi uchybieniami w procesie kształcenia:

w odniesieniu do kryterium 1:

1. uzupełnienie kierunkowych efektów uczenia się, określonych dla studiów drugiego stopnia, o brakujące elementy kategorii umiejętności charakterystyki na poziomie 7 PRK, tzn. formułowanie i testowanie hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi, charakterystyczne dla studiów o profilu ogólnoakademickim, prowadzenie debaty czy kierowanie pracą zespołu,
2. koordynację efektów dla zajęć z efektami kierunkowymi. W przypadku efektów uczenia się określanych dla zajęć (na studiach pierwszego i drugiego stopnia) usunięcie nieprawidłowości związanych z: niepoprawnym sformułowaniem w zakresie poziomu zaawansowania nabywanej wiedzy; brakiem możliwości osiągnięcia efektów w ramach zajęć; przypisaniem zajęciom efektów kierunkowych, których zakres nie pozwala na ich osiągnięcie w ramach zajęć; poprawnością odniesienia efektów uczenia się przypisanych do zajęć w programie studiów do efektów kierunkowych; różnicowaniem efektów uczenia się dla tych samych zajęć dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; określeniem takich samych efektów uczenia się dla zajęć o różnych treściach programowych.

Stanowisko Uczelni

1. W ocenie Uczelni „efekt – *formułowanie i testowanie hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi* jest realizowany w następujących efektach uczenia się ustalonych dla kierunku ekonomia studia drugiego stopnia:

K_UW01 – Potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy społeczne, w tym przede wszystkim ekonomiczne i finansowe, oraz relacje między nimi z wykorzystaniem wiedzy z nauk ekonomicznych.

K_UW02 – Potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi z zakresu nauk ekonomicznych, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

K_UW04 – Potrafi w stopniu pogłębionym prawidłowo identyfikować otoczenie gospodarcze-procesy i zjawiska w nim zachodzące i analizować złożone i nietypowe problemy w celu diagnozy i innowacyjnego rozwiązania problemu występującego w gospodarce na właściwiej dla niego płaszczyźnie.

Efekt *kierowanie pracą zespołu* jest realizowany w następujących efektach uczenia się ustalonych dla kierunku ekonomia studia drugiego stopnia:

K_UK09 - Potrafi pracować i współdziałać w grupie posługującej się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z kierunkiem studiów przyjmując w niej różne role” oraz

K_UO10 - Potrafi planować i organizować pracę zespołu.

Efekt *prowadzenie debaty* jest realizowany w następujących efektach uczenia się ustalonych dla kierunku ekonomia studia drugiego stopnia:

K_UW06 – Potrafi oceniać przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności gospodarczej oraz dokonać krytycznej analizy proponowanych rozwiązań konkretnych problemów, potrafi również w sposób twórczy zaproponować właściwe rozwiązanie spornych kwestii.

K_UK08 – Potrafi tworzyć spójne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z kierunkiem studiów.

K_UK09 - Potrafi pracować i współdziałać w grupie posługującej się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii związanej z kierunkiem studiów przyjmując w niej różne role” oraz K_UO10 - Potrafi planować i organizować pracę zespołu”.

2. Uczelnia nie zgadza się z treścią zarzutu będącego podstawą do sformułowania zalecenia. Stoi na stanowisku, że „przypisanie efektów językowych do wybranych przedmiotów realizowanych w języku polskim związane jest z przedstawieniem terminologii w języku obcym z zakresu tematyki przedmiotu”. W ocenie Wnioskodawcy zarzut, że „niektórym zajęciom przypisano efekty kierunkowe, które nie są możliwe do osiągnięcia w pełni na tych zajęciach jest niezrozumiały, ponieważ efekty kierunkowe realizowane są w ramach różnych zajęć, stąd wynika, że nie każde zajęcia realizują w pełni efekt kierunkowy. Zarzut dotyczący identycznych efektów uczenia się dla dwóch różniących się zajęć o różnych treściach programowych także wydaje się niezrozumiały – możliwe jest przecież realizowanie tych samych efektów uczenia się na różnych przedmiotach”. Jednocześnie Uczelnia deklaruje, że „pozostałe zarzuty jak np. odwołanie się do dziedziny nauk ekonomicznych w programach studiów stanowią niedopatrzenie, które zostanie poprawione”.

Stanowisko Prezydium PKA

1. Uczelnia nie wprowadziła zmian w treści efektów uczenia się. Stoi na stanowisku, że efekty uczenia się na kierunku ekonomia studia drugiego stopnia uwzględniają wszystkie charakterystyki na poziomie 7 PRK. Ponowna analiza treści efektów uczenia się wykazała, że zarzut sformułowany w uchwale nr 1024/2021 Prezydium PKA z dnia 21 października 2021 r. jest uzasadniony.

2. Uczelnia nie dokonała korekty przyporządkowania efektów osiąganych w ramach poszczególnych zajęć do efektów kierunkowych. Nie zmieniła efektów uczenia się osiąganych w ramach poszczególnych zajęć w taki sposób, by oddawały ich specyfikę, były możliwe do osiągnięcia i weryfikacji oraz by były spójne z treściami programowymi.

Nie można zatem uznać, że zalecenia zostały zrealizowane, dlatego **nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 1.**

W odniesieniu do kryterium 2:

1. określenie efektów uczenia się, treści programowych, literatury osobno dla każdego z języków obcych uwzględnionych w programie studiów;
2. dostosowanie języków wykładowych przedmiotu w języku obcym do wyboru na studiach drugiego stopnia do zajęć z języków obcych w programie studiów.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „opracowano karty przedmiotów dla lektoratów realizowanych w poszczególnych językach”.

2. Zdaniem Wnioskodawcy „zajęcia przewidziane w programie studiów drugiego stopnia jako przedmioty do wyboru w języku obcym są realizowane zgodnie z wyborem studentów w języku lektoratu”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedłożyła żadnych dokumentów obrazujących deklarowane zmiany, np. kart zajęć z języka obcego. **Dlatego nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.**

W odniesieniu do kryterium 3:

1. zróżnicowanie prac co do poziomu studiów i związanym z tym poziomem zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji badawczych;
2. podjęcie działań w celu zapewnienia poprawności formułowanych w pracach dyplomowych problemów/tez/hipotez/celów badawczych, a także opisów metod badawczych;
3. opracowanie i wdrożenie odpowiednich zasad oceny prac dyplomowych zapewniających kompleksowość i porównywalność ocen;
4. sprawowanie nadzoru nad ocenianiem prac dyplomowych w aspekcie ich zasadności.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „Wprowadzono zmiany do procedury zasad dyplomowania na Wydziale Ekonomii i Finansów, gdzie zróżnicowano w następujący sposób prace dyplomowe: praca licencjacka ma charakter pracy odtwórczej (max. 60% objętości) oraz pracy twórczej (min. 40% objętości). Składa się z części teoretycznej i empirycznej za okres badawczy min. 3 lata. Praca licencjacka zawiera określony cel pracy realizowany przy wykorzystaniu kwerendy literatury przedmiotu i narzędzi statystycznych. Praca magisterska ma charakter pracy twórczej (min. 60% objętości) oraz pracy odtwórczej (max. 40%). Składa się z części teoretycznej i empirycznej za okres badawczy min. 5 lata. Praca magisterska zawiera określony cel pracy oraz problem badawczy i hipotezę badawczą weryfikowaną przy zastosowaniu narzędzi statystycznych lub ekonometrycznych”.
2. Wnioskodawca zadeklarował, że „po zatwierdzeniu prac dyplomowych przez Dziekana student przygotowuje – pod kierunkiem promotora – Zadanie na pracę dyplomową wg ustalonego wzoru zawierającego temat pracy dyplomowej, jej cel badawczy oraz podstawowe założenia rozwiązania problemu badawczego, naukowo-badawczego lub praktycznego. Jest ono zatwierdzane przez Dziekana”.
3. Uczelnia poinformowała o wprowadzeniu punktowej skali oceniania prac dyplomowych (od 0 do 20). Liczba punktów przyznanych przez promotora i recenzenta znajduje odzwierciedlenie w ocenie za pracę.
4. Uczelnia zadeklarowała, że „Nadzór nad ocenianiem prac dyplomowych i egzaminem dyplomowym odbywa się zgodnie z procedurą oceny jakości prac dyplomowych i ich zgodności z celami programów studiów i zamierzonymi efektami uczenia oraz Procedurą oceny organizacji i wyników prac dyplomowych”. W każdym semestrze kierownik katedry dokonuje analizy i oceny przynajmniej jednego egzaminu dyplomowego u każdego pracownika pełniącego funkcję promotora. Wyniki tej analizy przekazuje do Kierunkowej Komisji ds. Oceny Efektów Uczenia się, która na tej podstawie sporządza protokół, a następnie przedstawia go dziekanowi oraz Wydziałowemu Pełnomocnikowi ds. Jakości Kształcenia.

Stanowisko Prezydium PKA

1. Uczelnia nie przedłożyła nowej procedury dyplomowania. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zadeklarowała wprowadzenie zróżnicowania prac dyplomowych adekwatnie do poziomu studiów. Ocena skuteczności tych zmian wymaga zapoznania się z pracami dyplomowymi, co jest możliwe dopiero w trakcie kolejnej wizytacji.
2. Działania zadeklarowane przez Uczelnię mające na celu zapewnienie poprawności formułowanych problemów/tez/hipotez/celów badawczych, a także opisów metod badawczych przedstawiono ogólnikowo. Cedowanie odpowiedzialności za poprawność tych

elementów prac dyplomowych na dziekana jest trudne do realizacji wobec licznych obowiązków dziekanów. Uczelnia nie wskazuje działań na rzecz podniesienia kompetencji metodycznych opiekunów prac. Ocena skuteczności deklarowanych działań wymaga zapoznania się z pracami dyplomowymi, co jest możliwe dopiero w trakcie kolejnej wizytacji.

3. Uczelnia deklaruje wprowadzenie punktowej oceny prac dyplomowych. Nie można uznać, że jest to równoznaczne z realizacją zalecenia o wprowadzeniu zasad oceny prac dyplomowych zapewniających kompleksowość i porównywalność ocen. Nie ma informacji o tym, jakie będą kryteria i zasady przyznawania punktów.

4. Uczelnia przedstawiła fragmenty procedur regulujących proces dyplomowania. Nie odniosła się wprost do zalecenia dotyczącego nadzoru nad ocenianiem prac. Działania przedstawione przez Uczelnię realizowane były już przez wizytacją i nie zapobiegły liczным nieprawidłowościom zdiagnozowanym przez zespół oceniający PKA w zakresie oceniania prac dyplomowych. Wskazuje to na niską skuteczność obowiązujących rozwiązań.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Podjęcie działań naprawczych tak, aby zapewnić kompetencje kadry w zakresie metodyki nauczania gwarantujące studentom prawidłowe osiągnięcie efektów uczenia się w ramach realizowanych przez nauczycieli akademickich zajęć.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyraziła przekonanie, że kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku „posiada zarówno kompetencje dydaktyczne, jak i dorobek naukowy”. Kompetencje te są doskonalone w trakcie różnorodnych szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła nowych faktów lub dokumentów dotyczących kryterium 4, dlatego **nie ma podstaw do zmiany oceny tego kryterium.**

W odniesieniu do kryterium 10 zalecono:

1. Zapewnienie odpowiedniej skuteczności prowadzonej przez Uniwersytet i Wydział polityki jakości dotyczącej kierunku ekonomia, w szczególności w zakresie przypisania do kierunku i zajęć efektów uczenia się, prawidłowej realizacji programu studiów, prawidłowej weryfikacji efektów uczenia się oraz zapewnienia kompetencji dydaktycznych kadry prowadzącej zajęcia.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazała, iż „Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia przewiduje wymagane procedury (PKA nie stwierdziła uchybień w ich zakresie), co powinno przy odpowiedniej ich realizacji, analizie wyników i doskonalenia zapewnić prawidłową realizacją programu studiów, prawidłową weryfikację efektów uczenia się oraz zapewnić kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła nowych faktów lub dokumentów, które dotyczą wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a zwłaszcza nie wskazała, w jaki sposób planuje

podnieść skuteczność tego systemu. Dlatego **nie ma podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 10.**

Biorąc pod uwagę podtrzymanie oceny „częściowo spełnione” w stosunku do kryteriów 1, 2, 3, 4 i 10 Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 1024/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 października 2021 r.

§ 2

Kolejne postępowanie oceniające kierunku ekonomia nastąpi w roku akademickim 2023/2024.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
21.12.2021
Stanisław Wrzosek